

بسمه تعالی

چکیده آمار حساب‌های منطقه‌ای

مرکز آمار ایران در راستای اجرای ماده ۵۴ قانون برنامه پنجم توسعه کشور در خصوص مرجعیت رسمی برای تهیه، اعلام و انتشار آمارهای رسمی، سری زمانی آمار حساب‌های منطقه‌ای را برای سال‌های ۱۳۷۹-۱۳۸۸ زیر سایت حساب‌های ملی منتشر کرده است. خلاصه‌ای از این آمارها به شرح زیر است:

محصول ناخالص داخلی استان‌ها

در سال ۱۳۸۸، در بین استان‌های کشور بیشترین محصول ناخالص داخلی (هم با احتساب نفت و هم بدون احتساب نفت) متعلق به استان تهران است. محصول ناخالص داخلی با نفت استان تهران ۱۱۴۳۰۴۲ میلیارد ریال، اصفهان ۲۴۷۵۶۱ میلیارد ریال، خراسان رضوی ۲۰۵۰۲۵ میلیارد ریال است. سهم استان تهران در محصول ناخالص داخلی بدون نفت ۳۳/۹ درصد، سهم استان اصفهان (دومین استان) ۶/۹ درصد، خراسان رضوی ۶/۱ درصد است. به این ترتیب استان تهران به تنهایی یک سوم محصول ناخالص داخلی بدون نفت کشور، هفت استان اصفهان، خراسان رضوی، خوزستان، فارس، مازندران، آذربایجان شرقی و کرمان کمی بیش از یک سوم ویست و دو استان باقیمانده کمتر از یک سوم محصول ناخالص داخلی کشور را تأمین می‌کنند.

کمترین سهم محصول ناخالص داخلی بدون نفت متعلق به استان ایلام با ۰/۵ درصد است. سهم ۶ استان شامل استان‌های ایلام، کهگیلویه و بویراحمد، خراسان شمالی، خراسان جنوبی، چهارمحال و بختیاری و سمنان کمتر از ۱ درصد یا برابر ۱ درصد است. ۹ استان کشور شامل اردبیل، کردستان، قم، زنجان، سمنان، چهارمحال و بختیاری، خراسان جنوبی، خراسان شمالی، کهگیلویه و بویراحمد و ایلام مجموعاً ۹ درصد از محصول ناخالص داخلی بدون نفت کشور سهم دارند.

محصول ناخالص داخلی سرانه استان‌ها

استان‌های کهگیلویه و بویراحمد، خوزستان، بوشهر با محصول ناخالص داخلی ۱۲۱/۶، ۱۰۳/۳ و ۱۰۲/۶ میلیون ریال به دلیل وجود نفت دارای بیشترین محصول ناخالص داخلی سرانه می‌باشند. بعد از استان‌های فوق، استان تهران با ۷/۷ میلیون ریال دارای بالاترین سرانه است. کمترین محصول ناخالص داخلی سرانه متعلق به استان کردستان با ۲۷/۲ میلیون ریال است. ۷ استان از ۳۰ استان کشور دارای محصول ناخالص داخلی سرانه بیشتر از کل کشور و ۲۳ استان مابقی دارای سرانه کمتر از کل کشور می‌باشند.

فعالیت‌های عمده اقتصادی در استان‌ها

استان فارس دارای بیشترین سهم ارزش افزوده زیر بخش زراعت و باغداری از بخش‌های کشاورزی در کل کشور است (۱۰/۴ درصد) و بعد از آن استان‌های کرمان ۹/۸ درصد، مازندران ۸/۲ درصد، خراسان رضوی ۸/۱ درصد، تهران ۶/۳ درصد، همدان ۴/۳ درصد و آذربایجان غربی ۴/۳ درصد استان‌هایی هستند که جمعاً ۵۱/۳ درصد از ارزش افزوده زراعت و باغداری کشور را تأمین می‌کنند.

در زیر بخش دامداری، مرغداری از زیربخش‌های کشاورزی استان مازندران با ۱۰/۷ درصد بیشترین سهم ارزش افزوده این بخش را در کل کشور دارد. بعد از آن استان‌های اصفهان با سهم ۸/۴ درصد، خراسان رضوی با سهم ۷/۳ درصد، تهران با سهم ۶/۵ درصد و خوزستان با سهم ۶/۵ درصد به ترتیب در رتبه‌های بعدی قرار دارند.

بیشترین سهم ارزش افزوده بخش صنعت متعلق به استان تهران با سهم ۲۷/۹ درصد است. بعد از آن استان‌های اصفهان ۱۳/۵ درصد، خوزستان ۸/۵ درصد، بوشهر ۵/۷ درصد، آذربایجان شرقی ۵/۲ درصد، مرکزی ۴/۴ درصد، خراسان رضوی ۴/۳ درصد، قزوین ۳/۷ درصد از ارزش افزوده صنعت کل کشور را تأمین می‌کنند. به طور کلی ۵۰ درصد از ارزش افزوده بخش صنعت در سه استان تهران، اصفهان و خوزستان و ۵۰ درصد باقیمانده در ۲۷ استان دیگر ایجاد می‌شود.

در بخش حمل و نقل و ارتباطات استان تهران با ۴۵/۹ درصد بیشترین سهم را در ارزش افزوده کل کشور دارد و بعد از آن به ترتیب استان‌های خوزستان با ۵/۹ درصد، اصفهان با ۵/۸ درصد، خراسان رضوی ۴/۸ درصد و هرمزگان ۴/۶ درصد در رتبه‌های بعدی قرار دارد.

اطلاعات تفصیلی مربوط به آمار سری زمانی حساب‌های منطقه‌ای شامل محصول ناخالص داخلی ۳۰ استان کشور، ارزش افزوده، ستانده و مصرف واسطه ۱۶ بخش عمده و ۷۲ زیربخش اقتصادی برای سال‌های ۱۳۷۹ الی ۱۳۸۸ در زیر سایت حساب‌های ملی سایت مرکز آمار ایران با آدرس زیر منتشر شده است:

www.amar.org.ir

مرکز آمار ایران